

et Middel, som forekommer mig at ligge meget nær, og som forekommer mig at være retfærdigt fra det Dieblit, man erkender, at Hartkornet ikke er den rette Norm for Afgifterne. Det gaar ud paa, at man ved Lov skulde slaa fast, at der skulde udredes en større Del af Kommuneskatterne efter Formue og Leilighed, saaledes at de, som, naar deres Stilling i det Hele taget tages i Betragtning, havde Raad til at yde disse Bidrag, ogsaa kom til det, og at man ikke ensidig holdt sig til Hartkornet. Hvis man tog sine Forholdsregler i disse af mig antydede Retninger — jeg siger med Billie antydede, thi jeg erkender fuldstændigt, at de ikke ere saaledes udviklede, som de skulde være det for at faae tilstrækkelig Betydning strax — er jeg overbevist om, at Stillingen for Landbruget her i Landet vilde blive meget bedre, end den for Dieblittet er. Der har jo været Tale om en Skatterreform, og det bringer mig til at tænke paa en Udtalelse, der ogsaa kaldt fra den ærede Conseilspræsident. Han glædede sig over, at der var en saadan Stigning i de indirekte Skatter. Den Glæde kan jeg nu ikke dele efter min Betragtning af de indirekte Skatter. Det er ikke engang vist, at Velstanden er større, fordi Toldindtægterne stige. Det kan meget godt være, at der indføres Barer, som give deres Afgift, men dog ikke komme til at kursere i Landet, eller ikke komme til at blive forbrugte her, og det forekommer mig derfor, at der maa ses lidt nøiere til, inden man drager den Slutning, at højere Toldindtægter ere gladelige. Jeg vil tillade mig at gjøre opmærksom paa, at i de Motiver, som følge med Loven, ser man ogsaa, at i de 6 Aar, som have været mindre heldige end det sidste Aar f. Ex., have Indtægterne været større end i de sidste Aar. Vi se f. Ex., at Indtægterne i 1875—76 og i 1876—77 omtrent vare et Par Millioner større, end de vare ifjor, og man kan vist ikke negte, at Aaret ifjor for vort Land var et bedre end de to andre nævnte. Jeg siger altsaa, at jeg ikke tror, at man ligesvem har Lov til at glæde sig over Toldindtægternes Stigen, naar man nemlig dermed mener, at det er et Bevis paa, at Velstanden her i Landet skulde være større; men hvorfor jeg ikke glæder mig derover, er, fordi jeg i det Hele taget ikke kan anerkende, at Tolden er en retfærdig Skat, og trods Alt, hvad der læres af forskellige Mænd paa Rathedret om, at det skal være en Feiltagelse, saa har jeg dog af andre praktiske Mænd hørt ligesaa gode Bewiser for det Modsatte, som dem, der have været fremsførte mod denne Sætning. Det forekommer mig, at det er et stort Spørgsmaal, om der ikke, naar Statens Behov ikke fordrer saa store Indtægter ad denne Wei, burde indtræde Nedsættelser, og der er da ingen Nedsættelse, der er mere naturlig end den, som atter iaar blev fremdraget af det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 5te Valgkreds (Holslein-Ledreborg), nemlig Krigstoldskatten. Jeg

for mit Vedkommende vil endog gaa et Stridt videre. Da Indtægterne ere saa store som de ere, vilde jeg afflasse den helt, og jeg skal sige Grunden, hvorfor jeg vil dette; det er, fordi der, hvergang der har været Tale om en delvis Toldreform, bestandig har været sagt: Nør ikke ved den og den Sats; thi hver Gang du gjør det, kommer du til at forstyrre Egevægten i Systemet, idet denne Toldsats er afhængig af en anden Toldsats, og saa maa ogsaa den forandres, og den hænger igjen sammen med andre o. s. v. I Aaret 1863 blev der lavet en Toldlov, om hvilken Folk dengang sagde, at det var et meget godt Arbejde; men det varede ikke mere end 1 eller 2 Aar, før man gif hen og forstyrrede Egevægten, og af hvilken Grund? Fordi man trængte til Penge; man udtalte ligesvem, at man meget godt visste, at det hverken var heldigt at gjøre det eller retfærdigt, men Pengene skulde skaffes, eftersom Tiden var ugunstig, og det var da bedst at tage dem paa den Maade, da Folk ikke mærkede, at man tog Pengene af Lommen paa dem, naar de blevne tagne ad den Wei. Det var den berømte Statsøkonom David, der udtalte omtrent de Ord, jeg her har sagt. (Berg: Det var kun $\frac{1}{2}$ Aar efter). Naa, om Forladelse, det var altsaa kun kort Tid efter. Da det nu anerkendes, at der bør tilveiebringes en Toldreform, hvorfor saa ikke gjøre det Stridt, som lader Alting blive i Harmoni med den iøvrigt bestaaende Toldlov; thi hvad er urimeligere end det, at blive ved at betale Krigsskat nu saalænge, efter at Krigen og dens Følger ere overtaaede. Jeg vil endnu kun bemærke et Par Smaating. Her har været en meget almindelig Tale om, at Skibsafgiften burde affattes, og i Motiveringen heraf er der fra forskellige Sider bleven fremdraget blandt Andet det, at der var en stor Mengde Smaaskippere, hvem denne Afgift trykkede. Nu vil jeg gjerne spørge om vi ikke her kunde gaa en noget anden Wei. Maafe bør Skibsafgiften i det Hele nedsættes; det er muligt, og det skal jeg gjerne være med til for at lette Handel og Rignende; men kunne vi ikke nedsætte den i det Hele og kun afflasse den for alle dem, som man kan henregne til de mindre Skibsredere? Er der noget Naturligt i, at man ved at hjælpe de mindre Skibsredere ogsaa kommer til at hjælpe de store mægtige Associationer, som holde en Masse Dampskibe og Skibe i det Hele taget, og kan man da her bruge det Argument, at det er for at hjælpe de mindre? (Billie: Hvor er da Brønden?). Ja, den er man da altid nødt til at sætte efter Skjøn. Jeg vil hellere have, at man lader de mindre Skibsredere blive lidt store, end at man skal gaa til ganske at afflasse dem, for ikke at komme til at standse ved et mindre heldigt Standpunkt med Hensyn til Nedsættelsen eller Affsaffelsen af Skibsafgiften. Skibsafgiften er jo en indirekte Skat; men naar man ser de direkte